

Концепция

Предложението “Мечтание срещу течението” е за самостоятелно представяне на художника Калас Либфрид (Калоян Любомиров). Проектът изследва изчезването - както в контекста на природата и глобалната екологична криза, така и на паметта и историята. Предложението представлява поетично пътешествие срещу течението на Дунав, в което се преплитат личният разказ, неопределимата самота на чужденеца и големият наратив за човека в епохата на антропоцена. Дунав е онзи особено силен образ и на граница, и на свързване, дълбоко отпечатан в европейската култура и история. За Либфрид пък реката се свързва с отчуждения дом и опита за завръщане.

Темата за изчезването е централна в художествената практика на Либфрид. През 2022 г. той създава платформата “Fragments of Sonic Extinction”, където заедно с други артисти от цял свят събира звуци от изчезващи видове, пресъздадени чрез спекулативни музикални композиции. Проектът се движи на границата между наука, колективна практика и артистичен експеримент, а колекцията му се превръща в елегия за природата, която неусетно изчезва като резултат от човешката намеса.

Като продължение на този проект Либфрид изследва чезнещите звуци на Дунав и създава комплексна музикална композиция, върху която се основава цялото предложение. В центъра на проучването му е моруната - най-голямата сладководна риба, наследник на древните есетрови риби - днес застрашен вид, носещ в себе си историята на еволюцията. В изложбата тя се превръща в главен персонаж и събирателен образ на екологичната катастрофа, отчуждението и изчезващата история и идентичност.

Посетителите ще бъдат посрещани от скулптури в двора на пространството, вдъхновени от уникалните по рода си антропоморфни пластики от мезолита, открити при Лепенски вир (Сърбия), които загатват за култовото значение на моруната и други речни видове в древните култури по поречието на Дунав. Скулптурите са 3D печат от керамика. Техниката сама по себе си подчертава противопоставянето между минало и настояще, размива границите между автентично и бутафорно и продължава основния въпрос на Либфрид за следата, която човек оставя в епохата на антропоцена. Керамичните скулптури са допълнени от зелено-кафяви стъклени сфери, наподобяващи хайвера на моруната - най-ценното, което рибата дава и същевременно олицетворение на живота и нейното изчезване. Сред всички есетрови риби моруната мигрира най-нагоре по течението на Дунав, за да може да хвърли хайвера си, но пътят ѝ срещу течението е възпрепятстван от язовирната стена при Железни врата (Румъния) в близост до българската граница.

Погледът към скулптурите е препречен от рибарски мрежи, които разделят цялото външно пространство и продължават във вътрешното. През есента на 2023 г. Либфрид прекарва няколко седмици в родния си Свищов, където започва изследването си на темата за изчезващите речни видове и звуци. Тогава се запознава с местни рибари, които плетат рибарски мрежи, които се превръщат и в интегрална част от концепцията му за изложбата.

Изложбата във вътрешното пространство е структурирана под формата на оратория, в която всяка от творбите носи своя песен, а заедно образуват хор от различни гласове и истории.

Инсталацията “Black River Sound System” е съставена от 7 звукови скулптури, образуващи контура на река Дунав, а движението покрай нея е своеобразно звуково плаване срещу течението. Във всяка от скулптурите, изградени от стъкло и изкуствена кожа с окраската на моруната, е вграден усилвател, който “усилва” иначе недоловимата ѝ песен. Всеки от тези персонализирани усилватели е маркиран с въображаемия бранд “Black River” (между Черно

море и Шварцвалд, от немски черна гора), с което Либфрид задава въпроса за идентичността, личната история и несигурната представа за дом.

Другият ключов елемент от цялостната музикална композиция е филмът "Край реката". Той се основава на едноименната поема на Либфрид, която пресъздава жалбата по изчезналия дом и разрухата.

Песента на изчезването е допълнена и от мелодията на три скулптури - авторски музикални инструменти на принципа на вибратон. Металните пластини са заместени от 3D принтирани реплики на гръбнака на моруна. Скулптурите ще бъдат активирани чрез музикални пърформанси по време на изложбата.

Творбите в изложбата разказват отделни истории за изчезването, загубата и забравата между личното и глобалното, между природата и историята. Заедно те създават цялостен акустичен пейзаж, допълнен от зелената светлина, създадена от цветни филтри на прозорците, в нюанса на водата при дълбочина от над 5 метра.

Предвид своя пърформативен характер изложбата ще предложи и серия от пърформанси за активация на произведенията с участието на музиканти от България и Германия. С цел разширяване на проекта и обогатяване на програмата му от събития ще бъде използвана съществуваща мрежа от артисти и партньори на проекта "Fragments of Sonic Extinction" и на пространството Rosa Stern Space в Мюнхен, на което Либфрид е съосновател. Така българският павилион има потенциала да се превърне от изложба в пространство за преживяване, среща и дискусия - както за локалните въпроси, вълнуващи България и Източна Европа, така и за глобалната тема за изчезващата природа.